

Prof. MUDr. Ivo Hais, CSc.,

Narodil se 5. července 1918 v Praze. Zde po absolvování reálného gymnázia studoval medicínu. Ve válečných letech pracoval v chemicko-farmaceutických závodech B. Frágnera v Dolních Měcholupech a tehdy se účastnil práce týmu, který připravil první český penicilin. a absolvoval chemický abiturientský kurs. Po válce dokončil studium lékařské fakulty a absolvoval stipendijní pobyt u Profesora Younga v Biochemickém ústavu londýnské University College (1947-8). V Londýně se seznámil s možnostmi využití papírové chromatografie v biomedicinském výzkumu a po návratu domů se zasloužil o její rozšíření u nás.

Řadu let pracoval ve Výzkumném a kontrolním ústavu Spofy (později VÚFB). Zde rozvinul rozsáhlý výzkum v tématech, jimž se pak věnoval po léta (metabolismus Pelentanu, fotolýza riboflavinu, vylučování aminokyselin močí). Ve spolupráci s ústavem tělovýchovného lékařství Univerzity Karlovy objevil přítomnost kyselinu urokanové v potu a této tematice se věnoval i později jako vedoucí katedry lékařské chemie a biochemie LF UK v Hradci Králové (1961-1970). Zde v r. 1965 habilitoval.

V době normalizace nebyl ochoten ustoupit od svých názorů a proto musel z politických důvodů opustit místo vedoucího katedry na hradecké lékařské fakultě, naštěstí mohl pokračovat ve vědecké práci na tehdy nově založené Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy. Zde léta neformálně vedl kolektiv, který se zabýval interakcí léčiv a vlivem léčiv na enzymové aktivity. Tato práce přispěla zejména k objasnění biotransformace některých potenciálních československých a českých léčiv.

Profesorem Univerzity Karlovy mohl být jmenován až v roce 1990, ačkoli toto ocenění vědecké a pedagogické práce by si byl zasloužil alespoň o dvě desetiletí dříve.

Významné je celoživotní dílo prof. Haise v oblasti chromatografie, v níž dosáhl světové proslulosti, avšak jeho znalosti zahrnovaly vedle biochemie, kterou po řadu let učil, též fyziologii, farmakologii a chemické disciplíny. Vedle vlastního výzkumu s využitím chromatografických metod byl prof. Hais autorem nebo spoluautorem řady referátů, učebnicových statí a monografií o chromatografii. Jeho Papírová chromatografie (redakce spolu s K. Mackem) patřila k základní literatuře každého pracovníka v chromatografii a vedle českých vydání se dočkala i překladu do pěti jazyků. Významná byla i redakční práce prof. Haise v časopisu *Journal of Chromatography* (od roku 1959), jeho recenzní činnost, podíl na organizování odborných setkání i aktivní členství v československých vědeckých a odborných

společnostech a v Britské biochemické společnosti. Publikoval sám nebo se svými spolupracovníky asi 150 původních prací, řadu souborných referátů a článků s odbornou tematikou a účastnil se jako autor na dvou knihách. Jeho publikace zaznamenaly ve světovém písemnictví více než 500 ohlasů.

Prof. Hais představoval šťastné spojení vědecké osobnosti s širokým kulturním a společenským rozhledem, výtvarnými schopnostmi a pěstovanou sportovní zdatností. Zejména jeho výtvarné dílo bylo rozsáhlé. Pracoval do posledních chvil a jeho život byl bohatý, naplněný aktivitami. Svým vědeckým, kulturně-společenským i osobním životem ovlivnil mnohé z nás.

Byl zakladatelem této Galerie na mostě, která se postupně stala uznávaným výstavním prostorem pro významné české výtvarníky, ale i pro milou presentaci výtvarných děl pracovníků naší fakulty a jejich rodinných příslušníků.

Prof. MUDr. Ivo Hais, CSc. odešel navždy 25. října 1996.

Prof. MUDr. Jaroslav Dršata CSc.
a kolektiv katedry biochemických věd
Univerzita Karlova, Farmaceutická fakulta

